

STŘÍPKY Z JIHLAVY

Časopis pro slabozraké a nevidomé

Společná fotografie z procházky Pivovarskou stezkou v Jihlavě

OBSAH

VÁŽENÍ KLIENTI, PŘÁTELÉ	3
KNIHY DO UŠÍ	5
TIPY NA ZVUKOVÉ KNIHY OD P. PTÁČKOVÉ	6
ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ	9
PIVOVARSKÁ NAUČNÁ STEZKA JIHLAVA	14
LUXUSNÍ OŘECHOVÉ KOULE	31
ZAJÍMAVOSTI	34
IN – OUT	43
NEBUĎTE OFF- BUĎTE ON.....	47
AKCE V ŘÍJNU	50
BLAHOPŘÁNÍ	56
DÁRCI A SPONZOŘI	58

VÁŽENÍ KLIENTI, PŘÁTELÉ

TYFLOCENTRA JIHLAVA

Podzim je tu! Listí na stromech začíná nenápadně měnit barvu a sem tam již opadá. Prostě přírodu nezastavíme a je to tak dobře. Teploty jsou stále přívětivé, tak snad bude pokračovat babí léto.

V září nám okolnosti nepřály a kvůli počasí byl zrušen Den zdraví, kam jsme se společně v nemalém počtu chystali, abychom se dozvěděli, jak si zdravotně stojíme. Ale neklesejme na mysli, tato akce se bude určitě opakovat. Někteří z vás se zapojili do projektu hubnoucí výzvy. Už jen to, že se začneme více hýbat je určitě krok vpřed a pokud k tomu přidáme trošku zdravější životosprávu, výsledky na sebe určitě nenechají dlouho čekat.

Zúčastnili jsme se procházky Pivovarskou stezkou po Jihlavě. Dozvěděli jsme se spoustu zajímavostí z dob minulých a p. Skřivánka jsme poslouchali jedním dechem. Na konci jsme dostali ochutnávku piva či nealko nápoje, dle výběru. Tuto akci shledáváme jako velice vydařenou.

A co podnikneme v říjnu? Navštívíme Krajské operační středisko hasičů v Jihlavě, půjdeme si zacvičit do Fitness centra v Sociálním centru Kraje Vysočina, zahrajeme si deskové hry a využijeme snad přívětivé počasí k procházce na Zaječí skok, která nám o prázdninách z důvodu počasí nevyšla. Nezapomeňme ani na pravidelný trénink paměti, páteční cvičení či online aktivity.

Přejeme Vám pestré podzimní dny, pohodu, klid a mnoho nových zážitků.

S časopisem Střípky z Jihlavy Vám za Vaší stálou přízeň
děkují zaměstnanci TyfloCentra Jihlava

KNIHY DO UŠÍ

ZNIČ TO JMÉNO

Autor: Jana Jašová

Žánr: český román

Čte: Renata Volfová

Rozsah: 2 audiodisky (16:36:59)

Dostupné z: Knihovna Jihlava, Hluboká

Před osmnácti lety se Klára rozhodla přetrhat všechny vazby s rodným městečkem ve východních Čechách a odjet do Německa. Teď žije a pracuje v Hamburku, kde má zdánlivě všechno, co může chtít. Pak jí ale jedné horké srpnové noci zavolá otec a Klára má pocit, jako by se k ní nevyřešená minulost natáhla přes propast času, aby ji přivedla zpátky domů.

TIPY NA ZVUKOVÉ KNIHY OD P. PTÁČKOVÉ

V září jsem četla:

Krásné první říjnové dny. Večery u knížek mě baví, ale psát o tom, co čtu mě tento měsíc moc nebavilo. Tak na poslední chvíli píšu o dvou knížkách, které jsem přečetla ušima...

Michael Ende

Nekonečný příběh

Načetl Jan Vlasák

V roce 1985 mě nadchl film natočený na motivy této knihy. Teď jsem ji tedy poslouchala. Je tam víc příběhů, než bylo ve filmu. Proto doporučuji, abyste si přečetli tuto knížku. Je to sice dětský příběh, ale i to dítě v nás je potřeba živit. První CD je stejné, jako film. Bastien sebere v antikvariátu knížku a uteče s ní na půdu školy. Tam se zavře a čte. Tohle známe... Neznáme ale pokračování, které nastalo, když dětská císařovna dostala svoje jméno. Jak těžko se Bastien dostával ze Země Fantazie, a vůbec se mu domů nechtělo. Potíže mu přinesl kouzelný orin. Ten, co

pomáhal Atreyovi nalézt cestu k němu. Ale vybudoval jeho pomocí pestrý svět.

Počet CD 2

Celkový čas: CD1: 7 hodin 47 minut

CD2: 7 hodin, 6 minut

Počet stop : Celkem 50 k tomu ještě ukázky z dalších knih vydaných nakladatelstvím.

CD1: 1 – 28

CD2: 29 50 + 51 – 65 ukázky.

Vydalo nakladatelství ONEHOTBOOK

Eduard Bass

Cirkus Humberto

Načetl Zbyšek Horák

Tohle je další příběh, který mě oslovil v době dospívání. Cirkus Humberto jsem i navštívila, když u nás hostoval. Pamatuju si pana ředitele Stupku, jak drezíroval lipicány... Paráda. A František Filip měl šťastnou ruku ve výběru herců. I těch zahraničních. Knížku jsem si už jednou přečetla očima. Teď ji tedy poslouchám. A zjistila

jsem, že si pamatuju velice málo z toho, co jsem tehdy četla. Film mám v paměti víc. Příběh Vaška Karase je krásný, i když smutný. Je tady vylíčena veškerá složitost, která nás v životě ovlivňuje. Volba mezi dvojí zradou... Kdo z nás to neprožil. Snaha zachránit nemožné... Poznání, že naše dítě nemůže být právoplatným dědicem. A na začátku vybojování si místa na slunci. Jít si za svými sny je krásné a kdo to dokáže, zaslouží si obdiv. Jenže, každá mince má dvě strany. Tady je vidíme obě.

Celkový čas: 23hodin, 51 minut.

Počet stop: 53

Vydalo nakladatelství Audiotéka

ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ

ÚŘAD PRÁCE ČR K DORUČOVÁNÍ POSUDKŮ ŽADATELŮM

Posudek o zdravotním stavu je klíčovým podkladem pro rozhodnutí. Zatímco v řízení o invalidní důchod Česká správa sociálního zabezpečení žadateli kopii posudku sama zasílá, v řízení o dávkách pro osoby zdravotně postižené (OZP) úřad práce a ani ministerstvo v odvolacím řízení posudky nezasílají a pouze vyrozumí žadatele o právu nahlédnout do spisu a pořídit si kopie. Toto právo však vzhledem k náročnosti takové akce málokdo využije. Stanovisko Generálního ředitelství Úřadu práce k zasílání posudků je následující:

„Neexistuje povinnost zasílat posudky či jiné části spisové dokumentace. Platí však zásada veřejné správy jako služby. Ta však může mít své limity spojené s výdaji státu - pořízení kopie, obálka, doručování poštou nebo prostřednictvím datové schránky nebo s kapacitními možnostmi pracoviště. Jinými slovy, je zde možnost, nikoli přímá povinnost. Budou jistě pracoviště, která vyhodnotí, že mají kapacity a je to také např. s ohledem na zdravotní

stav klienta vhodné (například je aktuálně hospitalizovaný), vyhoví a posudek zašlou; a pak jiná pracoviště, která zasílat nebudou. Zasílání pouhým e-mailem je zapotřebí zásadně odmítnout s ohledem na charakter nezabezpečeně přenášených osobních údajů (zdravotní stavy).

Z výše uvedeného vyplývá, že v případě, že kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR bude mít kapacitu (personální, časovou) bylo by možné v konkrétních případech po domluvě zaslat posouzení zdravotního stavu do datové schránky klienta. Vzhledem k finanční náročnosti zasílání posudků poštou (doporučeně do vlastních rukou, kopírování,...) není tento postup možný. Zároveň posouzení zdravotního stavu je dokumentem vytvořeným jiným správním orgánem – Institutem posuzování zdravotního stavu (IPZS).

Aktuálně je připravován převod dávek OZP na ČSSZ, který počítá s tím, že posudek bude klientovi vždy zasílat IPZS. Převod dávek OZP (účinnost plánována od 1. 4. 2025) i DSSP (Dávka státní sociální pomoci s plánovanou účinností od 1. 7. 2025) počítá současně s tím, že bude

veden elektronický spis a veškerý obsah spisové dokumentace bude přístupný online prostřednictvím Klientské zóny Jenda.“

[Sons.cz](https://www.sons.cz)

51 POŠTOVNÍCH POBOČEK JAKO ON-LINE PODATELNA ÚŘADU PRÁCE PRO 3 DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY

Úřad práce a Česká pošta zahájily začátkem června pilotní projekt, na základě kterého budou moci lidé na 51 pobočkách České pošty požádat o příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek a přídavek na dítě. Pracovníci České pošty zájemcům pomohou podat online žádost. Pobočky České pošty poslouží jako tzv. „chytré podatelny“. Poradenství, schvalování i výplatu dávek nadále zajišťuje úřad práce. Více informací a seznam poboček, kterých se projekt od 1. července týká, najdete na odkazu:

Ceskaposta.cz

Projekt se na konci letošního roku vyhodnotí, a pokud se osvědčí, zváží se jeho rozšíření i na ostatní pobočky pošty.

Seznam poboček České pošty za Kraj Vysočina:

Jihlava (Masarykovo náměstí 4321/8)

Třebíč (Smila Osovského 2/1)

Pelhřimov (Svatovítské náměstí 126)
Havlíčkův Brod (Svatovojtěšská 58)
Žďár nad Sázavou (Nádražní 494/23)
Světlá nad Sázavou (náměstí Trčků z Lípy 1045)
Jaroměřice nad Rokytnou (nám. Míru 25)
Moravské Budějovice (1. máje 322)
Velké Meziříčí (Poštovní 1422/1)
Humpolec (Havlíčkovo náměstí 839)
Pacov (Žižkova 1100)
Chotěboř (náměstí T. G. Masaryka 56)
Telč (Staňkova 294)
Polná (Varhánkova 1241)
Velká Bíteš (Masarykovo náměstí 81)
Bystřice nad Pernštejnem (Masarykovo náměstí 105)
Ledeč nad Sázavou (Nádražní 461)
Nové Město na Moravě (Masarykova 1492)
Náměšť nad Oslavou (Masarykovo nám. 62)
Jemnice (Palackého 771)

PIVOVARSKÁ NAUČNÁ STEZKA JIHLAVA

Na základě zářijové procházky Pivovarskou stezkou si můžete přečíst i další zajímavosti o této stezce...

Snoubí v sobě historii královského města Jihlavy a příběh jednoho z mnoha původních řemesel - sladovnictví a právovárečného pivovarnictví.

Pivo je nápoj provázející lidstvo cca 10 tisíc let. Po významnou část této doby bylo také běžnou a důležitou součástí jídelničky. Nabízí pestrou škálu asi 150 různých pivních stylů. Jihlavská pivovarská historie zde má své významné místo, což dokumentuje třeba pojednání Tadeáše Hájka z Hájku z roku 1585. Má také svá specifická piva - jako Märzbier, Altbier, Grandbier. Nejde jí však oddělit od samotné historie města a jeho života. Proto jsme naši společnou stezku ozvláštnili historickými událostmi i protkali ochutnávkou příběhů ze života běžných občanů.

1) Sloup se sousoším Piety – zpracování sladu

Od sloupu se sousoším piety se otevírá pohled na zachovanou část hradební soustavy města Jihlavy. Ačkoliv se dějiny jihlavského pivovarnictví odehrávaly

především uvnitř hradeb, neobešlo se vaření piva bez širšího zázemí, jež bylo zdrojem surovin.

Nepominutelnou složku představoval chmel, který se dříve pro místní potřebu pěstoval i na mnoha místech Vysočiny. Až donedávna bylo jeho pěstování archivními prameny doloženo v 18. století nejbližší v Rančířově, který patřil k jihlavskému městerskému panství. Podobně se zelenaly chmelnice například v Brtnici, v okolí Telče či u Měřína.

Nové zjištění vycházející ze zápisu v archivních pramenech zcela doložitelně umísťuje raně novověké pěstování chmele přímo do Jihlavy.

V právním pořizení zaneseném do městerských knih v roce 1746 přejímají dědicové majetek po jihlavském měšťanovi a sladovníkovi Johannu Anselmu Neumannovi. Dcera Anna Francisca provdaná Österreicherová získala sladovnu s právovárečným domem. Syn zesnulého, stejného jména jako otec, převzal chmelnici, která se rozprostírala před Brtnickou branou. Zmíněná brána strážila vjezd do města pod náměstím v místech dnešní velké křižovatky ulic Znojemská, Brněnská a Hradební. Chmelnice, již se

převod týkal, tedy ležela v prostorách jižně od Brtnické brány, někde ve svažité oblasti prvního zastavení poznávací pivovarské stezky.

V Jihlavě stojí i sloup někdy označovaný jako sladovnický. Jeho hlavicí totiž zdobí symbol sladovnictví, limpa – dřevěný nástroj sloužící ke shrnování kvasných pokrývek po kvašení a k rozhrnování sladu. Sloup se nachází na křížení ulic Křížíkova a Dlouhá stezka.

2) Bývalý sladovnický šrotovací mlýn – původ sladu

Jihlavský sladovnický cech vlastnil veškeré vybavení a provozovny potřebné k výrobě piva, včetně mlýnce na ječný slad, jenž se nacházel nedaleko někdejší České brány. Suroviny pro přípravu piva byly vesměs z místních zdrojů. Jednalo se především o ječmen, který se na Vysočině pěstoval. Jihlava přitom mohla využívat silného zázemí vesnic patřících k jejímu městskému panství, jež město zásobovaly potřebnými zemědělskými plodinami a současně představovaly odbytiště pro výrobu jihlavských pivovarníků. Vzdálenějšími oblastmi, odkud přicházel ječmen do jihlavských sladoven a šrotovacího mlýna, bylo např. Třebíčsko a Jaroměřicko.

V ohybu dnešní Čajkovského ulice stávala ve středověku a raném novověku věž zvaná Katovská (Henkerturm), pojmenovaná podle sousedícího katova domu. Hned vedle něj dále do Čajkovského ulice se nacházel nevěstinec (přibližně na místě domu č. 9).

3) Bývalý pivovar v Brněnské ulici – várečné právo

Nasládlá vůně vařeného piva se z pivovárku v tehdejší České ulici (dnes Brněnská 15) linula již v čase, kdy město v 15. století obléhali husité. Jeho nejstarším majitelem, jehož známe jménem, byl v letech 1425-1438 měšťan Muckenprunner.

Samotné právo vaření piva bylo přísně regulováno a stráženo. Původně mohl vařit pivo každý měšťan vlastníci dům uvnitř hradeb. Postupně se však právo vaření piva omezilo na majetné vrstvy žijící v domech na náměstí a v hlavních jihlavských ulicích. S vlastnictvím těchto tzv. právovárečných domů bylo spojeno právo vařit pivo v jednom z městských pivovárků. V 18. století tak mohl sladovník na své náklady vyrobit třikrát až čtyřikrát ročně várku o 80 vědrech (cca 44,8 hl). Vyrobené pivo právovárečníci prodávali ve svých domech. Časem se prodej piva přesunul do četných jihlavských hospod.

Počet právovárečných domů se ustálil za vlády Marie Terezie v roce 1748 na čísle 123. Srovnáním evidovaných nákladů a příjmů z roku 1728 víme, že čistý zisk z pivovarnictví představoval v tomto období až 25%. O vyšší výdělečnosti svědčí i prodejní hodnota právovárečných domů. Koncem 18. století měl právovárečný dům v Jihlavě cenu 6-8 tisíc zlatých. Samo právo várečné se přitom cenilo na 4 tisíce zlatých a ročně vynášelo 320 zlatých. Pro majitele práva to tedy bylo velmi výhodné uložení peněz.

4) Kostel sv. Jakuba – sladovnický oltář

Sladovnický cech demonstroval své společenské postavení financováním uměleckých děl ve farním kostele sv. Jakuba Většího. Tak řečený sladovnický oltář zřízený roku 1513 byl bohatě zlacený a vybavený nákladnými liturgickými předměty. Asi počátkem 18. století pro něj namaloval obraz nejvýznamnější jihlavský malíř Václav Jindřich Nosecký. Roku 1728 zaplatil cech zhotovení dalšího obrazu s námětem bičování Krista. V roce 1752 investoval cech do výzdoby oltáře věnovaného sv. Tekle. Sochařskou výzdobu realizoval místní sochař Václav Kovanda, obraz namaloval brněnský umělec Josef Rotter.

Vedle toho nechal sladovnický cech roku 1706 pořádit malovanou korouhev z rudého damašku.

Tzv. sladovnický oltář se jako celek do dnešních dní nedochoval.

Své bohatství stavěli sladovníci a obchodníci s pivem na odív nejen za života, ale i po smrti. V roce 2008 byly v kostele sv. Jakuba Většího odkryty desítky náhrobních kamenů. Mezi nimi byla i řada náhrobků věnovaných osobám, jež byly v minulých staletích profesně spojeny s pivovarnictvím.

Nápis na jednom z nich praví: Plně toužebné přání, odpočívá zde dle poslední vůle v naději co nejbližší Mariiny pomoci, aby při posledním soudu vstal k novému životu a radostně vykročil v správnou stranu velevážený pan Frantz Joseph Polläy, měšťanský právovárečník, kupec a obchodník zde narozený 14. září 1731 a zesnulý 19. prosince 1770.

5) Bývalý malý pivovar v ulici U Mincovny

Do 1. třetiny 19. století se pivo vařilo i v domě č. 3 v ulici tehdy zvané Malá Farní. Právovárečný dům a podíl na zdejším pivovárku zde v 1. třetině 18. století vlastnil i malíř

Václav Jindřich Nosecký, který se vedle malířské činnosti, jež ho proslavila, věnoval i sladovnictví.

Cech sladovníků je sice v Jihlavě doložen až statuty braseatorum z roku 1531, ale jistě existoval již dříve. Pivo se ve městě vařilo už ve 13. století. Nejstarší písemná zmínka o jihlavském sladovnictví se nachází v městské knize z 1. poloviny 14. století.

Vážnost, kterou jihlavští sladovníci přikládali svému cechu, se odráží v pozornosti, kterou věnovali svým cechovním knihám. Jednotlivé roční záznamy knih ročních účtů z 18. století jsou uvedeny iluminacemi znázorňujícími různé alegorie, významné dobové politické události jako je střídání panovníků či válečná tažení. Defiluje na nich například na trůn nastupující panovnice Marie Terezie nebo známý generál dělostřelectva a velící generál v českých zemích Ernst Gideon von Laudon, zachycený v roce 1761 (za tzv. sedmileté války) při dobytí slezského města Svídnice. Jinou významnou zaznamenanou událostí je zrušení jezuitského řádu papeže Klementem XIV. v roce 1773. Latinský nápis ve sladovnické knize hlásá: „Zahubeno, zničeno, mrtvo jest Tovaryšstvo Ježíšovo.“

6) Bývalý hostinec „U Zlatého lva“ – kořeny jihlavského pohostinství

Bývalý hostinec „U Zlatého lva“ sídlil od roku 1796 do roku 1945 v domě č. 16. Až do konce 18. století byl ovšem provozován v domě č. 14 výše na náměstí, kde jeho budovu zřetelně symbolizuje mohutný kamenný portál s reliéfní hlavou lva. Pod domovním znamením lva je dům poprvé zmiňován již v roce 1402. V polovině 15. století je jeho nejstarším známým majitelem uváděným výslovně jako majitel hostince (Gastgeb) Jiří z Počátek.

Po zrušení Stubikova hostince stojícího v horní části náměstí, jenž byl roku 1626 přestavěn na jezuitský kostel a později nahrazen budovou kostela sv. Ignáce, převzal Zlatý lev postavení nejvýznamnějšího hostince v Jihlavě. Byly zde ubytovány vysoce postavené osoby, např. velitelé vojsk táhnoucích Jihlavskem. Jednou z nejpozoruhodnějších zde ubytovaných osobností, která vstoupila do dějin a pověstí Jihlavy, byl plukovník Samuel Österling – velitel švédské okupační posádky v Jihlavě v letech 1645-47. Po odchodu Švédů byl zdejším nocležníkem Österlingův protivník, rakouský generál

Puchheim a známý obránce Brna, generál Raduit de Souches.

Při rekonstrukci budovy roku 2012 zde byly nalezeny papírové zlomky, mezi nimi unikátní dokument – písemné povolení k vaření piva udělené roku 1740 měšťanu Johannu Georgu Siegelovi. Jedná se o doklad realizace práva várečného tzv. „na střídu“ (tj. střídavě) v jednom z příslušných městských pivovárků.

7) Bývalá sladovna – zpracování sladu

Nejstarší zobrazení domu v Úzké ulici č. 3 najdeme v indikační skice z roku 1835, na níž je označen jako sladovna (Mälzhaus). Jednalo se původně o sladovnu z období raného baroka patřící k domu v Brněnské ulici 2. Později v 19. století sloužil objekt jako skladiště židovského obchodníka s obilím Arona Grünfelda. Romantický duch Úzké ulice navozují prampouchy spojující protilehlé domy.

Proces výroby piva se obecně skládal ze tří základních úkonů: z přípravy sladu ve sladovnách, kterou měli na starost sladovníci, z mletí vzklíčeného sladu ve šrotovně, což prováděli šrotýři, a konečně ze samotného vaření

piva, jemuž se věnovali pivovarníci čili sládci. K výrobě piva se užívalo převážně ječmene, který byl nejprve máčen a rozložen na humně, aby začal klíčit a spustila se v něm tvorba vhodných enzymů. Následně sladovníci klíčení zastavili sušením – hvozdním. Při tom byla ovlivňována sladkost sladu a barva piva.

Výroba jihlavského piva neušla pozornosti autorovi prvního spisu o pivovarnictví v českých zemích s názvem „O pivě a způsobách jeho přípravy, jeho podstatě, silách a účincích“, který napsal latinsky roku 1585 přírodovědec Tadeáš Hájek z Hájku. Ve spisu Hájek zmiňuje výslovně Jihlavu v souvislosti s druhem piva zvaným marcovní či březňák. Vařilo se na jaře z ječného sladu a přisuzovaly se mu léčebné účinky.

8) Bývalý hostinec „U Zlaté hvězdy“ – společenský život

Johann, povoláním parléř čili stavitel, byl roku 1423 majitelem domu, jenž se o několik století později stal jedním z předních jihlavských pohostinských podniků.

Jihlavské hostince včetně „Zlaté hvězdy“ nebyly navštěvovány jen významnými osobami. Odehrával se

v nich život místní společnosti, zasedaly zde cechy a shromáždění tovaryšů. A když stoupl opojný mok do hlav, nebylo daleko k potyčkám. Někdy se vyskytly záminky i rázu téměř kulturního. Jeden z takových výstupů se udál 27. 12. 1660 U Zlaté hvězdy. Toho dne přišli ve městě pobývající vojáci požádat hostinského Pavla Pindtermichla, aby jim dovolil sehrát v hostinci divadelní komedii. Byli odmítnuti s tím, že podle každoročního zvyku se zde konají shromáždění jihlavských pekařů. Vojáci si však nenechali věc rozmluvit, vtrhli dovnitř a pustili se do bitky se zasedajícími pekařskými mistry a tovaryši. Konec výtržnosti učinila až přivolaná městská hlídka, která „kultury milovné“ vojáky odvedla. Hotel „Zlatá hvězda“ se zapsal i do novodobých národních dějin. 6. října 1992 zde proběhlo jedno z klíčových jednání mezi českou a slovenskou vládou v čele s V. Klausem a V. Mečiarom. Mečiar v Jihlavě přistoupil na to, že nebude dále prosazovat přeměnu státu na Česko-Slovenskou unii. Vyhověl tak politickým silám, jež na české straně volily cestu rozdělení Československa.

9) Hostinec „U Tří knížat“ – nadregionální spojnice

Původní název hostince užívaný od 16. století zněl méně vznešeně – „U Divého muže“. V roce 1825 byl přejmenován na honosněji působící „U Tří knížat“, což mělo být zřejmě odkazem na pobyt velitele 1. sboru napoleonské Velké armády, maršála Bernadotta v roce 1805, jeho protivníka, rakouského arciknížete Ferdinanda, který po rakouském vítězství v bitvě u Štoků Bernadotta vystřídal, a případně i na jihlavský pobyt saského krále roku 1815. Hostinec měl pohnutý osud. V 15. století jej držel patricijský rod Lidlů pocházející ze Slezska a od roku 1540 byl jeho majitelem Jan Freisleben, patrně bratr známého jihlavského humanistického učitele Leonarda Freislebena. Tehdy byl po zhoubném požáru vybudován nově v renesančním stylu. Nesloužil pouze jako hostinec. Roku 1585 se v jeho zdech konal zemský sněm čtyř stavů markrabství moravského. V letech 1592-1602, kdy byl jedním z domů dalšího významného jihlavského cechu – soukeníků, zde sídlila soukenická kompanie, jejíž činnost představovala jeden z vrcholů soukenické cechovní výroby a pokus o vyšší výrobní a odbytovou formu činnosti. Po Bílé hoře

se stal hostinec obětí konfiskačního řádění rekatolizačního královského rychtáře Heidlera z Bukové.

V 19. století se zde odehrávaly významné společenské akce, koncerty a plesy. V období let 1825-1850 se v hostinci konala představení pořádaná jihlavským divadelním souborem.

10) Bývalý pivovar v Palackého ulici – bohatství a konflikty

Majitelé právozárečných domů stojících v severozápadní čtvrtině města náleželi k pivovárku, který stával na místě domu v Palackého ulici 19. Historická kontinuita vaření piva v tomto místě sahá mimořádně daleko do minulosti. Pivovar zde fungoval nejméně od 15. století až do 2. poloviny 19. století. Nejstarším známým majitelem pivovaru byl v roce 1425 Johann Rudl. Sladovníci, kteří patřili mezi nejbohatší obyvatele města, se stali společně s důlními podnikateli a kupci rozhodující sociální skupinou ve městě – vládnoucím patriciátem, který plně kontroloval městskou radu. Činili tak především ke svému vlastnímu prospěchu, což vyvolávalo odpor ostatních řemeslníků a městské chudiny. Právě proti této vládnoucí menšině propukly ve 20. letech 16. století velké sociální bouře

jihlavského obyvatelstva. Ani vyslanec krále Ludvíka Jagellonského Žibřid z Bobolusk stranící patricijům nedosáhl narovnání poměrů a protestující příslušníci obce připevnili na pranýř před radnicí panovníkovu podobiznu s hanlivým nápisem „Král sladovníků“. Až po 4 letech bylo sociální napětí ve městě potlačeno. Součástí stabilizace poměrů bylo ovšem přijetí ustanovení, podle něhož byl omezen počet zástupců sladovníků, kteří mohli být napříště voleni do městské rady, na 4 osoby.

Vrcholný rozvoj prožilo sladovnictví v Jihlavě koncem 15 a v 16. století.

11) Největší z bývalých pivovarů v Husově ulici – ústup postavení sladovníků po Bílé hoře

Na místě domu v Husově ulici 3 stával jeden z nejdéle provozovaných pivovarů. Patřil mezi největší v Jihlavě – nejstarší záznam v městských knihách jej k roku 1422 spojuje se jménem jistého Czecherlina. Pivovar zde byl provozován až do založení současného jihlavského pivovaru v roce 1860. Dal dokonce ulici její historický název – Mlátečná (Trebergasse). V letech 1904 až 1905 vyrostla na části jeho parcely secesní budova Grandhotelu. V pobělohorském období se jihlavští

sladovníci museli potýkat s rostoucí agresivní konkurencí. Jejich prastará privilegia byla porušována nejen církevními institucemi a šlechtou, ale i samotnou městskou radou. Na jedné straně to byli zejména jihlavští dominikáni, minorité a zvláště jezuité, na druhé straně šlechtičtí majitelé statků v okolí, zejména hrabě Jan Antonín Pachta z Rájova a po něm Filip Ludvík, hrabě ze Sinzendorfu. Ti všichni porušovali mílové právo sladovníků (cca 7,5 až 14 km okruh kolem města) výrobou i šenkováním vlastního piva v teritoriu patřícím dosud de jure jihlavským sladovníkům. Středověký pivovarský monopol měšťanů na výrobu a výčep piva ve městě a ve vymezeném mílovém okolí byl formálně zrušen císařskými dekrety Josefa II. v roce 1788. V roce 1859 došlo k zrušení cechů a na jejich místo nastoupil nový živnostenský systém organizování řemesel.

12) Historická budova jihlavského pivovaru – nástup velkovýroby piva

V roce 1859, kdy došlo ke zrušení cechu, se jihlavští právovárečníci rozhodli ukončit činnost starých pivovárků a místo nich postavit moderní pivovar. Členství v družstvu pro jeho výstavbu bylo podmíněno vlastnictvím

právozárečného domu. Podílové listy zakoupilo 107 z celkem 123 majitelů právozárečných domů.

Ještě v roce 1859 byl zpracován projekt a 4. 4. 1861 byl nový pivovar s velkou slávou otevřen. Pivovar sám vztahuje svůj vznik k roku 1860, jenž představuje těžiště přibližně dvouletého procesu jeho založení.

V roce 1945 byl pivovar převzat do národní správy a v květnu 1948 znárodněn. Za socialismu prošel několikerou modernizací, což umožnilo zvyšovat výstav až na více než 215 tisíc hektolitrů piva v roce 1984.

Po převratu na konci 80. let 20. století byl roku 1993 zprivatizován. V roce 1995 získal 75% majoritní balík akcií rakouský podnikatel Karl Schwarz – majitel pivovaru v dolnorakouské Světlé (Zwettl). Zásadní přestavbou – zavedením výroby piva v tzv. cylindrokónických tancích – prošla technologická část pivovaru. Roku 1997 získal majoritní podíl belgický vlastník – firma bratří Martensů Bochold, která kontrolovala 85%, tehdejší vedení pivovaru s Janem Kylbergrem pak zbývajících 15%. V příštích letech prošel pivovar složitým vývojem ve snaze dostat se zpět na ztracené trhy, což se mu nakonec podařilo. Roku 2008 získala v pivovaru většinu akcií

česká společnost K Brewery Group, sdružující v roce 2013 na českém pivním trhu 7 kamenných pivovarů – takových, jako je Pivovar Jihlava a.s. Na trhu působí pod značkou Pivovary Lobkowicz, a.s.

Kde se v Jihlavě vařilo a prodávalo pivo

Počet pivovarů, v nichž mohli majitelé právovárečných domů střídavě – tj. „na střídu“ – vařit pivo, se ve městě v různých staletích měnil. Zpravidla přitom měla každá ze čtyř čtvrtí vnitřního města 1 až 2 pivovary. Například v 15. století byly v Jihlavě čtyři pivovary, ale v 16. století (v době největšího rozmachu pivovarnictví) jich známe osm. Ještě na začátku 19. století jich v Jihlavě fungovalo pět: jeden menší (U Mincovny 3) a čtyři větší: v Brněnské 15, dnes zbouraný objekt v Mrštíkově ulici, další v Palackého 19 a pravděpodobně nejrozsáhlejší pivovar v Husově 3. Do 1. třetiny 19. století menší pivovar zanikl. Ve zbývajících čtyřech pivovarech se vařilo pivo až do přelomu 50. a 60. let 19. století, kdy byl postaven nový, moderní pivovar. Jeho založení zahájilo novou kapitolu dějin jihlavského pivovarnictví.

LUXUSNÍ OŘECHOVÉ KOULE

Máte na něco chuť a nechcete příliš hřešit? Vyzkoušejte tyto ořechové koule, jsou opravdu luxusní!

Za tip a ochutnávku děkujeme p. Parkosové

Ingredience

na 4 porce

- 100 g vlašských ořechů a mandlí (v poměru třeba 1:1)
- 50 g slunečnicových semínek
- 100 g ovesných vloček
- 50 g strouhaného kokosu
- 100 g rozinek
- 3-4 lžíce tahini
- 3 lžíce rýžového sirupu
- špetka skořice
- špetka vanilky
- na obalení: kokos / mleté ořechy / karob / skořice / kakao

Jak připravit ořechové kuličky

- Vřelou vodou zalijeme rozinky a necháme změkknout.

- Na pánvi lehce opražíme kokos až se rozvoní.
- Kokos přemístíme do mixéru a opražíme mandle a vlašské ořechy.
- Přidáme do mixéru ke kokosu a opražíme slunečnicová semínka a vločky.
- Opět přidáme do mixéru a nasypeme špetku vanilky a skořice.
- Scedíme rozinky a přidáme do mixéru.
- Vše rozmixujeme.
- Hmotu přesypeme do misky a přidáme tahini a sirup.
- Vše spojíme v hutné těsto.
- Z těsta tvarujeme kuličky, které obalujeme v rozemletých oříškách (doporučujeme vlašské), kokosu, kakau apod.

Praktické

- Uchováváme v lednici cca týden.
- Pro bezlepkovou variantu použijte bezlepkové vločky.
- Pro RAW variantu semínka, oříšky a vločky nepražte, ale použijte syrové nebo namočené. Rozinky též dopředu namočte.

Obměna

- Místo tahini můžeme použít oříškové mléko cca 5 lžic.
- Jako sladidlo můžeme použít i jiný přírodní sirup nebo slad.
- Rozinky můžeme nahradit datlemi (v menším množství), anebo je zkombinovat s jiným sušeným ovocem.
- Místo obalení kuliček v oříšcích je můžeme polít čokoládovou polevou.

www.jimejinak.cz

ZAJÍMAVOSTI

Tajemství lidského čichu

S trochou nadsázky můžeme říct, že každý z nás cítí trochu jinak, a má tedy vlastní, unikátní představu o chemickém složení okolního světa. Ostatně stačí zamířit do parfumerie a přesvědčit se „na vlastní nos“ – tentýž flakonek bude jeden zákazník považovat za volbu číslo jedna, zatímco jiný jej raději vrátí do regálu. A zrovna tak platí, že některé pachy nedokážeme rozpoznat, i když ostatní je cítí.

Zakrnělý přežitek?

Podobně jako zrak nebo sluch i čichový smysl se během života opotřebovává. Nejvnímavější jsme na vrcholu dospívání, posléze naše schopnost cítit postupně slábne. Navíc se mění v průběhu roku – během jara a léta na čichové sliznici ulpí více molekul. A třebaže nás co do počtu čichových buněk předčí mnohá zvířata včetně hmyzu nebo ryb, rozsah lidských možností rozhodně není zanedbatelný.

V roce 1927 odborníci spočítali, že lidé dokážou rozpoznat pouhých deset tisíc pachů, a tato mylná

informace pak ještě dlouho kolovala laickou i odbornou veřejností. Dnes již víme, že číslo je mnohonásobně vyšší – ve skutečnosti dokážeme rozpoznat až bilion specifických pachů, což je více vjemů, než kolik „zvládne“ zrak a sluch dohromady. Vědci dokonce v současné době napravují pověst čichu coby nejpodceňovanějšího smyslu, který původně považovali za evoluční přežitek zděděný po předcích.

Potlačené vjemy

Neurovědec John McGann z americké Rutgersovy univerzity zveřejnil v roce 2017 v časopise Science rozsáhlou studii porovnávající čich lidí a dalších druhů savců, mimo jiné hlodavců. Čichový bulbus, tedy část mozku zodpovědná za zpracování čichových vjemů, je v případě člověka relativně málo vyvinutá – zaujímá pouze 0,01 % celkové mozkové tkáně, zatímco u psů jde o 0,3 %, a u myší dokonce o 2 %. Dlouho se tak předpokládalo, že to naznačuje malý význam čichu.

McGann však poukazuje, že ve skutečnosti je lidský čich velmi podobný jako u myší, krys nebo psů: Počet neuronů u čtyřadvaceti porovnávaných zvířat včetně lidí se v zásadě neliší. Lidé sice mají v čichové sliznici

o poznání méně receptorů než například potkani, podle McGanna ovšem existuje jen velmi málo pachů, které by člověk nedokázal rozpoznat. Jednotlivé druhy se liší pouze v tom, na které z nich jsou citlivější a na které mají sklon konkrétním způsobem reagovat, když je zaznamenají. A protože si lidé během milionů let zvykli spoléhat se primárně na zrak a sluch, často si ani neuvědomí, že jejich mozek mezitím podprahově zpracovává ještě další signály.

Cítíme nejen pachy

Kromě vůně večeře nebo pachu spálené pneumatiky dokážeme podvědomě registrovat i daleko méně evidentní signály. Když říkáme, že jsme „cítili“, jak atmosféra v místnosti zhoustla, nemusí jít o přenesené vyjádření – skutečně totiž dokážeme vnímat i pach různých emocí, přesněji řečeno chemických látek, které se vyplavují potem při jejich prožitku.

Čichám, čichám imunitu

Pokud jde o dualitu čichu a pohlaví, uplatňuje se patrně víc, než bychom čekali. Při volbě partnera se totiž nevědomky řídíme právě i signály z čichových receptorů,

kteřé informují náš mozek o „kvalitách“ potenciálního protějšku. Platí to zejména pro ženy, jež dokážou pomocí čichu rozpoznat pach muže se silnější imunitou, kterého pak vnímají jako přitažlivého: Získaly by tak konkurenční výhodu pro své případné potomky, kteří by daný benefit s velkou pravděpodobností zdědili.

Tomu by odpovídal i fakt, že nejvnímavější jsou ženy zhruba v polovině svého menstruačního cyklu, kdy existuje nejvyšší šance na oplodnění. Pokud se setkají s mužem, který jim „nevoní“, pak to znamená, že jejich obranyschopnost je zřejmě silnější než jeho. Platilo to přinejmenším do doby, než se na trhu objevila hormonální antikoncepce. Prokázalo se, že chemické pilulky proti početí ovlivňují vnímání vůní a pachů, jinými slovy snadno zkreslí ženinu „intuici“, pokud jde o volbu biologicky kompatibilního muže.

Platí to ovšem i naopak – ženy užívající hormonální antikoncepci voní mužům jinak než ty, které ji neberou. Což může v praxi přinést potíže, když partnerka prášky vysadí. Změnu čichových preferencí zaznamenají mnohé ženy také v těhotenství, kdy jim náhle začne vonět, nebo

naopak páchnout to, co je dříve odpuzovalo, a naopak; navíc popisují mnohem vyvinutější smysl než předtím.

Pozor, nebezpečí!

Takřka nikdy se ženy naopak nezmýlí při identifikaci vlastního potomka, a to už několik hodin po narození. Matky dokážou s téměř stoprocentní jistotou rozpoznat vůni vlastního dítěte mezi množstvím dalších, a zrovna tak kojenci si na základě vůně vytvoří jedinečnou vazbu se svou matkou. Ani hluché nebo slepé děti tak v raném věku nemají v tomto ohledu hendikep – čich (potažmo chuť, která je s ním přímo propojena) je vůbec první smysl, jenž se vyvíjí již v děloze, a bezprostředně po narození dítě instinktivně odmítá hořké chutě, signalizující možnou toxicitu.

Odlišit potenciálně rizikovou látku od neškodné se v minulosti mohlo rovnat rozdílu mezi životem a smrtí, proto se u člověka vyvinula mimořádně rychlá schopnost vyhodnocovat podněty ještě na nevědomé úrovni. Švédští odborníci v nedávné studii měřili reaktivitu čichových buněk poté, co obdrží příjemný, nebo naopak odpudivý vjem. Ukázalo se, že zatímco kladné podněty zpracuje čichový bulbus v mozku během půl vteřiny,

z těch nepříjemných odešle signál o možné hrozbě už během 150 milisekund.

Vůně dětství

Když jednou nějaký pach zaregistrujeme, v našem mozku se uloží jeho stopa a spojí se s konkrétní emocií, případně zážitkem. A jakmile se s ním setkáme příště, automaticky si vybavíme kontext, v jakém jsme daný pach naposledy vnímali. V řadě případů to může znamenat příjemnou vzpomínku, třeba na prázdniny u babičky nebo vánoční atmosféru; jindy nám ovšem pach připomene, že se máme držet dál – třeba když rozklepneme zkažené vajíčko nebo vstoupíme do prostoru, kde jsme se v minulosti cítili stísněně.

Jako jediný z pětice smyslů je totiž čich v mozku přímo propojen s oblastmi zodpovědnými mimo jiné za utváření paměťových stop – amygdalou a hipokampem. Propojí-li se s informací z orbitofrontální kůry, vznikne vzpomínka, která se uloží do dlouhodobé paměti. Díky tomu si dokonce můžeme jen prostřednictvím čichu vybavit i některé již zapomenuté zážitky.

Stoplusjednicka.cz

JSTE DIVOKÝ ÚTERNÍK, NEBO ŠŤASTNÉ NEDĚLNÁTKO? CO O VÁS MŮŽE ŘÍCT DEN VAŠEHO NAROZENÍ?

Může pořadí dne v týdnu, kdy jste se narodili, ovlivnit vaši povahu? Někteří tvrdí, že ano.

Pondělí

Pondělku vládne Měsíc a lidé, kteří se narodili v pondělí, bývají citliví, pečovatелští, pohlední, kladou si vysoké cíle a rádi by „zachránili svět“. Mají umělecké sklony, zejména básnické, ne vždycky však k tomu odpovídající talent.

Bohužel však občas přecení své síly, spřádají nereálné plány a nejsou dost tvrdí a odolní, aby je prosadili. Mají sklon k depresím.

Úterý

Úterku vládne Mars a ti, kdo se narodili pod jeho vládou, jsou stateční, energičtí, ale taky divocí a popudliví. Jsou to bojovníci, ale špatní diplomaté. Ve vyhrocených chvílích by si měli dát pozor na jazyk.

Mají smysl pro spravedlnost, ale občas vylévají s vaničkou i dítě a mají sklon k zbrklým řešením.

Středa

Středa je den Merkuru a ti, kdo se narodili ve středu, jsou komunikativní, šikovní obchodníci. Mají dobrou náladu, jsou bystří, veselí, zvědaví, dobří vyjednávači a diplomaté, ale mohou být tak trochu nepoctiví. Pokud propadnou „temné síle“, svůj jazyk dokážou použít i k pomluvám, výmluvám a podvodům.

Čtvrtek

Čtvrtečníci se narodili pod vládou Jupitera (ale také Donara), tedy božských vládců. Bývají sebevědomí, přátelští, ale i výstřední. Mají smysl pro spravedlnost, jsou čestní a velkorysí, bohužel taky sebestřední a marniví. Mohou to být trochu snobi, špatně snášejí kritiku a neúspěch. Pak ze svých výšin sestoupí a hádají se docela přízemně.

Pátek

Pátek je den Venušanů a Venušanek. Jsou to lidé inteligentní, společenští, s velkým kouzlem osobnosti, laskaví a soucitní. Mají umělecké sklony a velkou touhu

uspět. Pro to, aby dosáhli úspěchu, mohou být i manipulativní. Jsou ovšem také marniví, ješitní, nepořádní a líní.

Sobota

Sobotníkům vládne vážný a pochmurný Saturn. Jsou to praktičtí vytrvalci, zamklí koumáci, trpěliví a pesimističtí. Uznávají jen to, čeho dosáhli vlastním úsilím, a veškerá lehkovážnost je jim cizí.

Mají smysl pro pořádek a mohou to být otravní pedanti, mohou být šetrní, podezřívaví a přehnaně kritičtí, ovšem jsou to také pilíře, které nesloží ani nepřízeň osudu.

Neděle

Neděle patří Slunci a nedělníci jsou optimisté, tvůrčí, nadaní, přátelští a štědrí, pokud jde všechno dobře. Hýří nápady. Mají velké ambice, bohužel někdy bez ohledu na schopnosti. Mohou se stát štědrými mecenáši, bohužel ale také egoisty, kteří si myslí, že nad ně není. Odvrácenou tvář Štěstěny snášejí těžko.

Mojezdravi.cz

IN – OUT

Navážeme na minulé číslo časopisu a budeme pokračovat s bizarními sporty...

Teqball

Jak zkráceně popsat sport jménem teqball? Jde vlastně o nohejbal na pingpongovém stole, ovšem s několika zvláštnostmi. Pojmenování teqball je odvozeno od stolu, na kterém se provozuje. Ten má zakřivený tvar a jeho síť je pevná, aby se od ní míč mohl odrážet.

Teqball jako takový vznikl v Maďarsku. První stůl sloužil jako pomůcka pro fotbalový trénink. Dnes má teqballový stůl mnoho fotbalových klubů po celém světě. Tato aktivita je totiž vhodná pro rozvoj koordinace, rychlosti i soustředění. Propagují ho současné i bývalé fotbalové hvězdy, jako třeba Brazilci Ronaldinho a Neymar nebo Argentinec Lionel Messi.

Teqball ale získal popularitu i mezi amatéry. V roce 2017 došlo k založení mezinárodní federace FITEQ. Tento sport nyní provozuje pět tisíc hráčů ve více než sto zemích. FITEQ sdružuje 122 národních federací a pořádala už tři světové šampionáty. Do mezinárodní

federace se řadí i Česká asociace teqballu, která vznikla v roce 2019. Aktuálně sdružuje třináct klubů.

„Stačí mít rád balón a chuť si trochu zakopat. Standardně se hraje na tři dotyky a hráč by měl střídat končetiny, pokaždé hrát jinou částí těla. Pro začátečníky to ale není nutná podmínka, důležité je sžít se se stolem a zvyknout si na odskok míče,“ uvedl k pravidlům šéf tuzemské teqballové asociace Vlastimil Báča. Právě on teqball do Česka přivedl.

Extrémní žehlení

Ano, takový sport opravdu existuje, a má dokonce své vlastní mistrovství světa. Takzvaná Extreme Ironing Bureau, která se dá nazvat jako oficiální pořadatel tohoto sportu, jej popisuje jako kombinaci extrémních venkovních sportů s uspokojením z čerstvě vyžehleného prádla.

Nápad na tuto aktivitu dostal v roce 1997 ve středoanglickém Leicesteru muž jménem Phil Shaw. Doma, při pohledu na kopy nevyžehleného prádla, ho napadlo, že by žehlení mohl spojit se svým oblíbeným

koníčkem – horolezectvím. Novinku začal propagovat mezi lidmi a její popularita rostla.

A to tak moc, že se v Německu v roce 2002 dokonce konalo první mistrovství světa v této disciplíně. Zúčastnilo se ho dvanáct týmů. Extrémní žehlení bylo a je jádrem mnoha rekordů. Lidé postupně žehlili ve stále náročnějších a drsnějších klimatických podmínkách. Například John Roberts, Ben Gibbons a Christopher Allan Jowsey vyžehlili státní vlajku Spojeného království nad základním táborem Everestu.

Rekord v extrémním žehlení začali stanovovat i potápěči. Například v roce 2011 vytvořil nizozemský potápěčský klub nový světový rekord v extrémním žehlení pod vodou. Tým složený ze 173 potápěčů plnil úkol v krytém bazénu. I když zájem o extrémní žehlení postupně upadá, lidé zásobují internet svými výkony neustále.

Cheese Rolling

Na závěr tu máme sport z kategorie velký bizár, který ale může být i pěkně nebezpečný. Opět zůstáváme ve Velké Británii, kde se na svahu Cooper's Hill poblíž Gloucesteru každý rok koná téměř vražedný závod Cheese Rolling.

Jeho účastníci a účastnice mají za úkol rozběhnout se směrem dolů, aby dohnali bochník sýra Double Gloucester. To se ale zatím nikomu nepovedlo, hlavní metou je tedy dostat se dolů z kopce jako první.

Asi si umíš představit, jak takový běh dolů ze strmého kopce za sýrem, který letí rychlostí i třicet metrů za sekundu, může vypadat. Modřiny jsou to nejmenší, co se účastníkům stává. Mnohdy si ze závodu odnášejí zlomené kosti nebo pohmožděné orgány.

Paradoxní je, že Cheese Rolling není výmyslem moderní doby. Kořeny má podle historičky jídla Emmy Kay v první polovině devatenáctého století. „*Británie prostě miluje své svérázné a nebezpečné tradice,*“ říká.

Každoroční událost přitahuje většinou místní obyvatele. Například Chris Anderson tento závod vyhrál dokonce dvaadvacetkrát. Odešel mimo jiné se zlomeným zápěstím, pohmožděnými ledvinami a otřesem mozku. Účastní se ale i lidé, kteří pocházejí odjinud. Letošní závod žen ovládla jednadvacetiletá Abby Lamp z USA.

Zdroj: refresher.cz

NEBUĎTE OFF- BUĎTE ON

PODZIMNÍ JARMARK

Kdy: 11. 10. 2024, 10:00 – 18:00 hod.

Kde: Masarykovo náměstí, Jihlava

Tradiční jarmark navíc provoněný vším, co k podzimní sklizni patří. Jablečné a dýňové speciality, štrůdly, koláče, čerstvý mošt. Bude burčák, svařák. Květiny, dekorace, hračky. Šperky, kůže a textil. Domácí sýry a uzeniny. Bylinky, čaje a koření. A mnoho dalších krásných, voňavých a chutných dáreků pro vaše nejbližší.

TÝDEN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB 2024

Kdy: 7. – 13. 10. 2024

Kde: Jihlava

10. ročník akce.

- V týdnu od 7. do 11. října 2024 proběhnou v jihlavských organizacích poskytujících sociální služby dny otevřených dveří.

- Ve středu 9. října se uskuteční veřejné ocenění zaměstnanců v sociálních službách
- Ve dnech 7. a 8. října se uskuteční workshopy v domech s pečovatelskou službou v lokalitě Za Prachárnou na téma „Jak se vyhnout kybernetickým hrozbám“. Přednášky povedou ke zvýšení pocitu bezpečí a jistoty v digitálním světě, který je pro mnohé z nás stále novým a neznámým územím.
- 10. října komentovaná prohlídka radnice s besedou.

DÝŇOBRANÍ 2024

Kdy: 13. 10. 2024, 10:00 – 17:00 hod.

Kde: Zámecká stáj Plandry

- Výstava historických aut, motorek, traktorů
- Výstava zvířat
- Dýňové pochoutky a speciality
- Slámové bludiště
- Prodej dýní
- Dílničky pro malé i velké
- Jízda na koních a ponících
- Živá hudba
- Tancování, hry a soutěže

NAUČME SE OŠETŘOVAT II.

Kdy: 14. 10. 2024, 15:00 – 17:00 hod.

Kde: Sociální centrum Kraje Vysočina, Rantířovská 2a
Praktický kurz, vstupné zdarma.

Máte-li o vybranou aktivitu zájem, přihlaste se na recepci SOCKV, na tel. čísle 567 157 941/923 nebo použijte e-mail recepce@sockv.cz.

MINT MARKET JIHLAVA PODZIM

Kdy: 25. – 26. 10. 2024, 10:00 – 18:00 hod.

Kde: Masarykovo náměstí, Jihlava

Vstup zdarma.

MINT market je trh se svěží módou, šperky, designem a delikatesami. Tak se stavte ochutnat.

AKCE V ŘÍJNU

KAŽDÝ ČTVRTEK ON-LINE CAFÉ (kromě 24. října z důvodu exkurze u hasičů)

Udělejte si pohodlí, k tomu kávu, čaj, či jiný chutný nápoj a připojte se k nám na skype, na online „posezení“ od 10:00 hod.

11. 10., 18. 10., 25. 10. PÁTEK – CVIČENÍ V TYFLOCENTRU

4. 10. Cvičení nebude z důvodu školení pracovníků TyfloCentra Jihlava, o.p.s.

Přijďte na pravidelné cvičení v TyfloCentru. Nebojte se zúčastnit, každý bude cvičit dle svých možností a zdravotního stavu.

Cvičení bude kapacitně omezeno na 4 účastníky, s ohledem na prostory určené ke cvičení.

Cvičení bude probíhat od 9:30 hod. ve vnitřních prostorách organizace TyfloCentrum Jihlava, o.p.s., Brtnická 15 či venku dle aktuálního počasí a bude trvat 60 minut.

S sebou sportovní oblečení, pohodlnou obuv a ručník (z hygienických důvodů - na podložku).

**ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI VŽDY
NEJPOZDĚJI 2 DNY PŘED PLÁNOVANOU AKCÍ**

**9. 10. 2024 středa – PROCHÁZKA směr ZAJEČÍ
SKOK**

Než se nám zhorší počasí, vyrazíme na procházku směrem na Zaječí skok, která nám o prázdninách nevyšla. Trasa bude cca 5 km, případně bude upravena dle počasí. Po procházce si dojdeme na společný oběd do restaurace Venuše.

Sraz v TyfloCentru Jihlava, o.p.s., na Brtnické 15 v 9:15 hod., poté odjezd MHD linkou F ze zastávky Tylova v 9:35 hod. na konečnou zastávku Purmerendská. Odtud již procházkou.

Při nepřízni počasí by se akce vyměnila s deskovými hrami.

**ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI DO
7. 10. 2024**

14. – 16. 10. 2024 – VEŘEJNÁ SBÍRKA BÍLÁ PASTELKA

Také letos mohou lidé koupí bílé pastelky přispět na pomoc nevidomým a slabozrakým. Celonárodní veřejná sbírka, trvá od pondělka do středy. Dobrovolníci v bílých tričkách v ulicích měst nabízejí za 30 korun bílou pastelku, která symbolizuje bílou hůl a život osob se zrakovým postižením. Sbíрку pořádá Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR. S realizací sbírky pomáhají dceřiné společnosti, Tyfloservis, o. p. s. a krajská TyfloCentra. Výtěžek ze sbírky pomáhá pořadatelům spolufinancovat jejich dlouhodobé projekty pro nevidomé a slabozraké.

16. 10. 2024 STŘEDA – FITNESS CENTRUM – Sociální centrum Kraje Vysočina, p.o.

Půjdeme do moderně vybaveného SeniorFitness 55+ v Sociálním centru Kraje Vysočina, p.o. na adrese Rantířovská 5908/2a v Jihlavě, kde si můžete zacvičit na moderních posilovacích strojích.

Jednotná cena za návštěvu je 100,- Kč.

Akce se uskuteční od 11:30 hod.

S sebou sportovní oblečení a obuv, pití.

Společný sraz v TyfloCentru Jihlava, o.p.s. v 10:45 hod., poté pojedeme MHD linkou A v 10:57 hod. směr Masarykovo nám. Dolní, kde přestoupíme na linku G směr P + R Žižkova v 11:07 hod.

**ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI DO
14. 10. 2024**

23. 10. 2024 STŘEDA – TRÉNINK PAMĚTI

Proběhne v TyfloCentru Jihlava, o.p.s. Brtnická 15, pod vedením pana Ing. Jaroslava Beránka. Trénink bude probíhat od 9:00 hod.

**ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI DO
21. 10. 2024**

24. 10. 2024 ČTVRTEK – EXKURZE U HASIČŮ

Využijte jedinečné možnosti zúčastnit se exkurze u hasičů na Krajském operačním středisku v Jihlavě, na adrese Ke Skalce 32, od 10:00 hod.

Sraz v TyfloCentru Jihlava, o.p.s., na Brtnické 15 v 9:15 hod., poté odjezd MHD linkou A směr Masarykovo nám. Dolní, poté odjezd linkou D v 9:44 hod. směr Ke Skalce.

**ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI DO
16. 10. 2024**

30. 10. 2024 STŘEDA – SOUTĚŽ TIPNI SI

Přijďte si opět poměřit své znalosti či štěstí na turnaj v deskové hře Tipni si.

Soutěž bude probíhat v TyfloCentru Jihlava, o.p.s. na Brtnické 15, od 9:30 hod.

ZÁJEMCE PROSÍM O NAHLÁŠENÍ ÚČASTI DO 25. 10. 2024

**25. 10. – 3. 11. 2024 - MEZINÁRODNÍ FESTIVAL
DOKUMENTÁRNÍCH FILMŮ JI.HLAVA**

Vybrané projekce budou letos přizpůsobené speciálním potřebám pro handicapované. Budou speciálně upravené pro větší pohodlí diváků a divaček se specifickými potřebami (snížený zvuk, šero v kinosále apod.). Informace o takto upravených projekcích budou jasně označeny v programu.

Až budeme mít bližší informace k programu, budete o nich informováni.

KAŽDÉ PONDĚLÍ – MOŽNOST INDIVIDUÁLNÍ AKTIVITY

9:00 – 11:00 HOD.

V rámci nácviku a procvičování v oblasti sebeobsluhy se můžete individuálně objednat na službu sociální rehabilitace, naučit se uvařit své oblíbené jídlo, procvičit si jednotlivé postupy vaření či pečení pokrmů a zdokonalit se tak v sebeobsluze. Nebo natrénovat jinou aktivitu dle Vašeho zájmu (sportovní aktivity, výlet, procvičování sebeobsluhy). Tyto činnosti můžete s pracovníkem dělat nejen v TyfloCentru Jihlava, ale také ve svém domácím prostředí.

Na službu se objednávejte vždy nejpozději 3 pracovní dny předem.

BLAHOPŘÁNÍ

Všechno nejlepší přejeme těm, kteří slaví narozeniny

v měsíci říjnu

Ladislav Limberk

Pavel Čížek

Aleš Zdražil

K narozeninám je tu od nás na podporu Vašeho zdraví jeden z nejnovějších vtipů. Neboť smích léčí.

Přijde do školy nová učitelka biologie a začne probírat s pubertáky rozmnožování.

Aby odlehčila situaci ptá se: "Kdo si myslíte, že má vaše narození na svědomí čáp?"

Přihlásí se jedna dívka. "Já"

Třída se rozesměje.

"Jsi si tím jistá?" ptá se učitelka

"Ano, věřím tomu."

Opět propukne bouřlivý smích ve třídě.

Tohle tady nevyřešíme. Požádej maminku, ať za mnou zítra přijde do kabinetu.

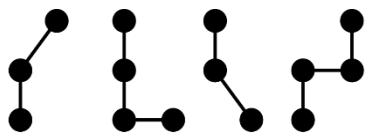
*Druhý den do kabinetu přijde žena a povídá:
"Dobrý den, já jsem Čáková. Dcera říkala, že se mnou
chcete o něčem mluvit."*

DÁRCI A SPONZOŘI

Spolufinancováno
Evropskou unií

Kraj Vysočina

světluška

Nadační fond
Českého rozhlasu

Jihlava

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

 CHESTERTON[®]
Global Solutions, Local Service.

datales
vývoj a prodej software

Bc. Tomáš Havlík, MBA

Časopis vydává:

TyfloCentrum Jihlava, o.p.s., Brtnická 15, 586 01 Jihlava

tel.: 724 865 566 nebo 774 064 330

e-mail: jihlava@tyflocentrumjihlava.cz

www.tyflocentrumjihlava.cz